

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-3878

No. 297. — Štev. 297.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 20, 1935. — PETEK, 20. DECEMBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

BALDWIN SE JE OPRAVIČIL: — "NACRT JE MRTEV!"

Sankcije ostanejo v veljavi; embarga na olje ne bo

AMERIKA BI NE SMELA VRNITI FILIPINOV

Združene države so se komaj dotaknile bogastev Filipinov. — Japonska samo čaka na priložnost.

CHICAGO, Ill., 19. dec. — S tem, da so Združene države dovolile Filipincem svobodo, so napravile največjo gospodarsko zmoto.

V tem smislu so se večinoma izrazili kongresniki, ki so se v Manili udeležili inavguracije prvega filipinskega predsednika Quezona in so se na svojem povratku vstavili v Chicagu.

Kongresniki zatrjujejo, da 6000 otkov skupine Filipinov hrani največje zemeljske zaklade, ki do sedaj še niso bili odprti.

Po njihovem mnenju Japonska samo čaka, ko bo z otkov čez deset let izginila ameriška zastava in bodo takoj zasedli nekdanjo ameriško posest.

Na podlagi podatkov, ki so si jih kongresniki nabrali na svojem potu, bodo v prihodnjem kongresu ostro napadali vlado, ki se je odpovedala otkom. Ker se bo Japonska polastila otkov, ko z njih izginje ameriška zastava, bodo Združene države izgubile veljansko trgovino z milijonskim narodom.

Združene države pa se niso samo odpovedale varnostni meji v mornariškem smislu, temveč so tudi odprle pot za razmah japonske trgovine. In vse to bo nekoč pretreslo svet.

Senator Ernest W. Gibson iz Vermonta je rekel: "S tem, da smo se umaknili s Filipinov, smo vrgli od sebe ključ do trgovine na Daljnem Istoku ter smo našim industrijalcem zadali udarec v obraz. Odpovedali smo se zemlji, ki bo v bližnji bodočnosti dala več zlata kot Alaska. Mi stopamo s pozorišča ter ga izročamo Japoncem v izkoriščanje."

Gibson je rekel, da 6000 otkov hrani neizmerna bogastva in površje je še nedotaknjeno.

ARMADA NAROČILA 100 AEROPLANOV

WASHINGTON, D. C., 18. Vojni departament je pri trdki Northrop Corp. v Inglewood, Cal., naročil 100 napadalnih aeroplanov za \$2,560,074.

Iz vojnega departamenta pa prihaja poročilo, da bo v bližnji bodočnosti naročenih 500 aeroplanov.

Aeroplani bodo zgrajeni popolnoma iz kovine in bodo vozili do 250 milj na uro. Vsak aeroplan bo opremljen s štirimi topovi in bo poleg tega nosil 20 majhnih in štiri velike bombe.

POMISLEKI GLEDE KRIVDE HAUPTMANN

Na lestvi je bilo nad 500 odtisov, toda niti eden ni bil Hauptmannov. — Dosti stvari še nejasnih.

TRENTON, N. J., 19. dec. — Governor Harold G. Hoffman je rekel, da s Hauptmannovo obsodbo knjige še niso zaprte. Hauptmannovi zagovorniki pripravljajo prošnjo na pomilostilno sodišče, čegar član je tudi governor. Kot pravi Hoffman, bo sodišče razpravljalo o Hauptmannu v i prošnji med Božičem in Novim letom.

Ko je bil Hoffman vprašan, ako je po njegovem mnenju Hauptmannov slučaj popolnoma pojasnjen, je odgovoril: "Po mojem mnenju slučaj ni pojasnjen. Noben državni uradnik ne more tega trditi in reči, da so knjige zaključne."

Governor je rekel, da ni še nikogar našel, ki bi bil prepričan, da je bilo pisano zadnje poglavje o odvedbi Lindberghovega otroka in da tudi nikogar ne pozna, ki ne bi dvomil o tem, da je krivce dosegla pravična kazen.

"Sodišču in porotnikom ničesar ne očitam," je rekel Hoffman, "toda nikdo se ne more ubraniti mnenja, da je treba še marsikaj pojasniti. Kot drugi, bi tudi jaz rad videl, da bi bil slučaj popolnoma pojasnjen."

"Pomislite samo," je nadaljeval governor, "na lestvi je bilo najdenih 500 odtisov prstov in med njimi ni bilo niti enega Hauptmannovega. V sobi Lindberghovega otroka ni bil najden niti eden odtis prsta, niti Lindberghove žene, niti pestunje Betty Gow. Bilo je tudi rečeno, da je bilo okno zelo težko odpreti."

Z ozirom na "slavno" desko, katero je po izjavi izvedenca Hauptmann baje iztrgal iz tal v podstresju, je gov. Hoffman navedel Hauptmannove besede v njegovem življenjepisu: "Kak norec bi bil, ko bi iztrgal desko za lestev v moji hiši, ker sem vendar kot mizar imel na razpolago dovolj drugih desk."

"Temu mnenju moram pritrditi," je sklenil Hoffman.

PROCES PROTI BOLGARSKIM ZAROTNIKOM

SOFIJA, Bolgarska, 19. dec. V Sofiji se je pričela sodnijska obravnava proti zarotnikom, ki so nameravali v oktobru strmolglaviti vlado.

Na zatožno klop pride 27 obtožencev, katere bo zagovarjalo 40 odvetnikov. Poklicanih bo 200 prič. Vse ulice v bližini sodnijskega poslopja so zaprte z vrvmi. Nikdo ne more do sodnijskega poslopja brez izkaznice.

AGITACIJA ZA BONUS

Poveljnik legije je bil v Beli hiši. — Roosevelt je odločno nasproten izplačilu bonusa.

WASHINGTON, D. C., 18. dec. — Ameriška legija je svojo zahtevo po izplačilu vojaškega bonusa nesla naravnost v Belo hišo. Toda legija se iz Bele hiše vrnila z nikakimi znaki, da bi se predsednik Roosevelt hotel le za las premakniti s svojega trdnega stališča proti izplačilu bonusa. Zato pa se vedno bolj kažejo znaki, da se bodo velike vojaške organizacije, ki so v tem vprašanju do sedaj vlekale vsaka na svojo stran, združile in s tem bolj podprle svoje zahteve.

K temu pride tudi pripomba nekega demokratskega kongresnika, da bo v prihodnjem kongresu predloga glede izplačila bonusa prodrla na ta ali oni način in ne glede na to, kako stališče bo zavzel predsednik Roosevelt.

Poveljnik Ameriške legije Ray Murphy, ki je zahtevo legije vročil predsedniku Rooseveltu v Beli hiši, je pozneje rekel na tozadevno vprašanje: "Pričakujemo, da bo predloga prodrla in se niti ne zmenimo za predsednikov veto." Rekel pa je, da se boste vojaški organizaciji American Legion in Veterans of Foreign Wars v te zadevi združili.

NOVA KUHNJA V BELI HIŠI

WASHINGTON, D. C., 17. dec. — Nova kuhinja v Beli hiši z električno kurjavo je bila dogotovljena s stroški \$100,000. Predsednikova soproga je kuhinjo otvorila in povabila časnikarske poročevalke, da si jo ogledajo.

Peč je iz jekla, ki ne zarjavi in prvič v šestdesetih letih ima Bela hiša primerno kuhinjo, kakoršno si morejo privoščiti bogataši, ki plačujejo najvišje dohodninske davke.

Poleg tega pa je bila tudi v pritličju napravljena posebna soba za posle, da se morejo preoblačiti in posebnica jedilnica.

Vseh \$100,000 pa ni bilo porabljenih samo za kuhinjo, temveč tudi za novo napeljavo električne žice, kar je bilo že skrajno potrebno. Delo je vzelo nad 6 mesecev.

Sama peč zavzema celo stran kuhinje in ima več ročajev za uravnavo toplote, kot pa kak aeroplan. Poleg tega ima peč tudi več predelov za pripravo raznih jedil.

Glavna kuharica Ida Allen ima še tri pomočnice. Posodo pa pomiva moški z električno pripravo.

Kot pravi Mrs. Roosevelt, je v novi kuhinji z vsemi modernimi pripravami mogoče oskrbeti pojdino za 3000 oseb. Knovi kuhinji spada tudi peč na kolesih, da ž njo iz kuhinje dovažajo predsedniku v njegovo pisarno opoldne gorke sendviče.

CARDENAS JE ODREDIL OSTRO CENZURO

Prizadeta je tudi Associated Press. — Čiščenje governerskih uradov še ni končano.

MEXICO CITY, Mehika, 19. dec. — Mehikanska vlada je odredila strogo cenzuro, pred katero ni bila obvarovana niti brzojavna in telefonska zveza za poročevalni promet "Associated Press" med mehiškim glavnim mestom in New Yorkom. Te odredbe so v zvezi s pobijanjem nevarnosti pred revolucionarnimi nemiri, katere je povzročil povratek bivšega predsednika Plutarca Callesa v mehiško glavno mesto.

Mehikanska poslanska zbornica je pozvala Callesa, da zapusti deželo, ker je njegova navzočnost v škodo javnega miru. Nekateri poslanci dolže Callesa, da namerava vprijeti fašistično vstajo. Različne delavske organizacije iz vseh delov dežele so sporočile vladi, da bodo organizacije 31. decembra razglasile splošno stavko, ako do tedaj Calles ni prekorčil mehiške meje.

Poslanska zbornica in senatski predsednik Cardenasu izrekla svojo zaupnico.

Narodno revolucionarna stranka, katero je Calles vstavnovil pred štirimi leti, je svojega vstanovitelja izključila kot izdajalca revolucionarnega programa in zarotnika proti narodu.

Slavni slikar Diego Rivera je na čelu parade 200 ljudi po glavnih ulicah jahal mulo, ki je nosila na glavi Callesovo podobno. Na vsaki strani so bili napis: "Ta mula naprodam!" Demonstranti so kričali: "Doli s Callesom! Doli z izdajalcem!"

ZAPUŠČINO ZAHTEVA 50 DEDIČEV

HACKENSACK, N. J., 19. decembra. — Pred komisarjem za zapuščinski davek J. D. Moore-jem se je pričelo postopanje, ki ima namen dognati dediče \$200,000 zapuščine po Mrs. Ellen J. Ackerman, ki je 20. novembra brez oporoke umrla v Westwood, N. J.

Starka je več let živila kot samotarka in so jo vsi sosedje smatrali za revno. Po njeni smrti je bilo v njeni hiši najdenih \$200,000 v vrednostnih papirjih.

K prvi obravnavi se je zglasilo okoli 50 upanja polnih oseb, ki hočejo uveljaviti svoje pravice do dedščine. Okrajni tožitelj Breslin, ki zastopa 20 dedičev, pravi, da pride v poštev kakih 39 dedičev. Po njegovem mnenju bo dedščina razdejena na 26 delov, od katerih pripade 21 delov na bratrance in sestrčne pokojnice, 5 delov pa bodo prejeli bratranec in sestrčne v tretjem kolenu sorodstva.

RUSI DOVRŠILI STRATEGLČNO ŽELEZNICO

Nova železniška proga teče po Daljnem Istoku. — Železnico so delali kaznjenci dve leti.

MOSKVA, Rusija, 19. dec. — Nova, 1365 mil dolga železnica, ki je za sovjetsko unijo velikega strateškega pomena, je bila ravno kar dogotovljena. Železnico so delali kaznjenci dan in noč skozi dve leti.

Nova železnica, ki teče vsporedno s transsibirsko železnico, se pričinja v Čiti, severno od Mongolije, in se konča v Habarovsku v vzhodni Sibiriji. Železnica pelje po ozemlju, ki je velike strateške važnosti, ker se nameravajo Japonci in Mančukvanci polastiti republike Zunanje Mongolije.

Delo je bilo pod vodstvom notranjega komisarja Henrika Jagode, čegar naloga je skrbeti za mir in red v deželi. Delavci so stanovali v velikih kazenskih taboriščih in so se pri velikem delu večinoma poboljšali. Delavci so prejemale hrano po zaslugi svojega dela.

"Najboljši delavci so bili delavci boljše skrbe," pravi tozadevno poročilo, "in nekateri so si smeli celo izbrati svoje jedi, ki so jim bile najljubše."

Pri gradbi železniške postaje v Šmansku je v spodbudo delavcem igrala godba dan in noč.

"Pogosto so bili delavci pravi junaki," pravi dalje poročilo, "kajti delali so do pasu v ledeno mrzli vodi. Pokazali so čudeže poguma in samozatajevanja."

TOKIO, Japonska, 19. dec. — Podaljšanje ruske Turkestan-sibirske železnice proti Zunanji Mongolski pomeni nevarnost za Japonsko, vsled čegar bo morala tudi Japonska graditi železnice.

BOJ ZA NEVTRALNOST

WASHINGTON, D. C., 19. dec. — Senatski municijski odbor bo v prihodnjem zasedanju kongresa pričel z veliko kampanjo za strogo nevtralnost Združenih držav. Municijski odbor bo zopet pričel s preiskavo proti ameriškim bankirjem, ki so v svetovni vojni zavezniškom dali milijone posojila. Preiskava se bo pričela 7. januarja in bo prvi zaslišan John Pierpont Morgan. Odbor trdi, da so ta biljonska posojila potegnili Združene države v svetovno vojno.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vreden je 50 centov.

BIVŠI ANGLEŠKI VNANJI MINISTER HOARE JE JOKAJOČ ZAPUSTIL SEJO POSLANSKE ZBORNICE

BALDWINOVA VLADA DOBILA ZAUPNICO

Angleški ministrski predsednik je včeraj v parlamentu v imenu svoje vlade skesano izjavil, da ni storil prav, ker je odobril mirovni načrt, ki sta ga sestavila angleški vnanji minister Hoare in francoski ministrski predsednik Laval. Nato je pozval poslance, naj izrečejo svoje mnenje.

Zbornica je izrekla vladi z veliko večino zaupnico. Predlog delavske stranke, naj se da vladi ukor, je bil poražen s 397 glasovi, dočim je bilo oddanih zanj le 165 glasov.

Vse je domnevalo, da se bo Baldwin na dolgo in široko opravičeval, rekel pa ni ničesar drugega kot da se je motil in da mu je žal. Pozneje je dostavil, da je mirovni načrt popolnoma mrtev in da ga vlada nikdar ne bo skušala oživeti.

HOARE JE JOKAL

Pred Baldwinom je stopil na govorniško tribuno bivši minister Hoare. Govoril je petinštirideset minut ter rekel, da je z Lavalom zato sestavil mirovni načrt, ker se je bal, da bo vojna zanešana tudi v Evropo in je pretila nevarnost, da bo Liga narodov razpuščena.

Ko je šel proti izhodu, je jokal, in sta ga morala dva tovariša podpirati.

SANKCIJE OSTANEJO

Svet Lige narodov je uljudno, toda odločno zavrnil Hoare-Lavalov načrt. Nato se je sestel sankcijski odbor ter po kratki seji odločil, naj ostanejo sankcije še nadalje v veljavi.

Neki italijanski zastopnik je rekel: — Liga je zavrgla angleško-francoski mirovni-načrt ter mora biti odgovorna za vse, kar bo sledilo.

O razširjenju sankcij, to se pravi o embargu na olje, ni zaenkrat še nobenega govora. Sankcijski odsek se bo šele po praznikih zopet sestel.

LAVAL BO ODSTOPI

Francoski ministrski predsednik Laval, čigar mirovni načrt je tako nesrečno pogorel pri Ligi narodov, se je razočaran vrnil iz Zeneve. Ko se je zvedelo iz zanesljivega vira, bo te dni ponudil predsedniku Lebrunu demisijsko svojega kabineta.

Prej bo še zahteval, naj mu zbornica izreče zaupnico, ki mu je pa seveda ne bo izrekla. Kdo bo za slučaj njegovega odstopa postal njegov naslednik, se še ne ve.

KDO JE ZMAGAL?

Iz italijanskega glavnega stana poročajo, da bombna letala zasledujejo Abesince, ki so bili po dveh napadih z velikimi izgubami pognani nazaj. Nadalje pravi general Badoglio, da so Italijani s svojim umikom spravili glavno silo abesinske armade v okolico Dembe Guina prelaza ter jo nato popolnoma obkolili. Od vseh štirih strani so namerjane nanje strojnice in težki topovi.

Abesinci pa te trditve odločno zavračajo ter pravi, da Italijani niso vzdržali napadov in da so imeli v bitki velike izgube.

Ras Ajale, poveljnik abesinske armade na zapadnem bregu reke Takkaze, je poslal z bojišča sledeče poročilo: —

— V bližini Aksuma smo v vroči bitki porazili Italijane. V veliki zmedi so se umaknili ter pustili na bojišču ranjene in mrtve. Pozneje bom poročal o izgubah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Beneš, Treas.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
In only one issue in America in
Canada \$3.00 Za New York na celo leto \$7.00
In pol leta \$3.00 Za pol leta \$3.50
In četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" isha je vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodi
posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejmejo bivalne naslani, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

POMEN PETROLEJA

Pomena petroleja v sodobnem gospodarstvu ni treba posebej razlagati.

Petrolej je edino gonilno sredstvo za ves avtomobilski promet, ki je v Italiji na visoki stopnji.

Petrolej goni vsa letala. Večina italijanskega brodogradarstva, trgovaškega in bojnega, je na petrolejski pogon. Podmornice se brez njega sploh gibati ne morejo.

In če mislimo sedaj na kolonialno armado, ki se mora boriti stotine milj globoko v ozemlju, kjer ni železnice in je za sleherni citron in kanglieo sveže vode odvisna od delovanja avtomobilskega motorja, ki se bori proti sovražniku predvsem s tanki, ki jih žene petrolej, in z letali, ki jih goni petrolej, ki ji dovažajo živež in strelivo in vojaštvo ladje na petrolejske motorje, potem nam bo postalo jasno, zakaj je Italija postala nervozna, ko je Anglija v koordinacijskem odboru izrekla besedo petrolej. Italija ga doma nima niti kapljice.

Tiste bore tone, ki bi ga lahko dobivala iz Albanije, so kapljice vode na razbeljenem železu. Tiste revne količine, ki bi jih lahko pripeljala iz Poljske in Rumunije čez Madjarsko in Avstrijo v cisternskih vagonih, ne predstavljajo ničesar, če pomislimo, da porabi en sam tovorni avto iz Asmare do Makale 60 galon in en tank na 80 milj 180 galon ter eno samo bombno letalo, ki gre iz Ogadena bombardirat Dagabur, okrog 250 galon, če hoče priti srečno nazaj na letališče.

Ves petrolej je Italija kupovala v tujini in večji del pri angleških in ruskih petrolejskih družbah.

Grožnja z zatvoro petroleja torej ni bosa šala. Če računamo, da se je Italija zadnje mesece z velikanskimi nakupi petroleja priskrbelala zalogo, ki morda lahko traja 2 meseca, — kaj pa potem.

Zvezne velesile, ki so jim v svetovni vojni stala na razpolago vsa petrolejska bogastva Anglije, Nizozemske in Amerike, so l. 1917. izbrpale vse svoje zaloge in je moral takrat Clemenceau brzojaviti Wilsonu, da naj rekvirira vse trgovske ladje za prevoz petroleja v Evropo, "sicer moramo v 14 dneh oznaniti svoj poraz."

Dvomeščna vojna z narodom, ki niti ni mobiliziral svoje odporne moči, bi bila že lahko pokazala, ali je odporen ali ne.

Upravičeni smo bili čakati, da se pokaže, da abesinski narod res nima smisla za državo in domovino in da se bodo razni pokrajinski poglavarji prostovoljno odtrgali in šli pod zastave kulturnejše države. Svobodno jim, če bi tako ravnali.

Z glavami par rasov na mizi bi koordinacijski odbor v Ženevi imel navsezadnje prav, da čaka z najhujšimi kaznimi proti državi, ki dejansko ni storila nobene krivice narodu, ki ne drži skupaj.

Toda po dveh mesecih je uspeh v Afriki reven v tem pogledu. Abesinija se brani, se ne lomi, plemena so strnjena v obrambi in pripravljena preliti svojo kri za to, da ostanejo skupaj.

Dokaz je torej doprinešen, če ga je bilo sploh še treba, da je svet Lige narodov imel prav, ko je Italijo označil kot krivično napadalno. Zakaj torej še čakati in ne prijeti v roke sredstev, ki bi imela hiter učinek in bi zaustavila nadaljno prelivanje človeške krvi.

Za Božič...

NE MORETE BOLJ RAZVESELITI SVOJIH SORODNIKOV IN PRIJATELJEV V DOMOVINI KOT ČE JIM POŠLJETE DAR V OBLIKI DENARNE NAKAZNICE

SLOVENIC PUBLISHING Company
(Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET :: NEW YORK

DON'T SAY BEER - Say RUPPERT'S
THE TALK OF THE TOWN

Avtentično navodilo za Roast Beef bo na prošnjo poslano brezplačno. Samo pošljite dopisnico na Jacob Ruppert Brewery, New York City.

Dopisi.

Calumet, Mich.

Priloženo Vam pošiljam \$6 za naročnino lista Glas Naroda, katerega čitam od njegovega rojstva. Veselilo bi me, ako bi vam mogel poslati več naročnikov kakor se je to moglo storiti pred leti; ali calumetska naselbina ima dvojno depresijo. Poleg svetovne je tudi domača, katerega naraščajoča ozdravljena, ker tisti rudniki, ki so bili bogati bakra in je delalo v njih veliko število delavcev, so zdaj izčrpani. Druge bakrene žile, ki se tudi nahajajo v bližini so manjše vrednosti in družbe manj delavcev zaposlujejo. Te dni je Cal. Hekla družba naznanila odprtje 3 rudnikov v bližini naselbine. Ahmeck Mine, ki je 5 milj od Calumeta, tam bo sčasoma zaposlenih 300 mož, ali to je le trohica za ogromno število nezaposlenih.

Ako bi delavci ne imeli največjega dobrotvornika v osebi Roosevelta bi tu bilo pomankanja z vrhano mero. 80% prebivalstva živi s pomočjo "Relief". Sedanji čas je zaposleno najvišje število delavcev proti dnevi plači \$2.75. Kako dolgo bo trpel? Nasprotna stranke Roosevelta si stikajo glave in ako le mogoče uničujejo po nepotrebnem denar, da bi stem naredili večjo "godlo" za prihodnje volitve. Niso hoteli poskrbeti, da bi delavce imel sedanji čas za preživljanje svoje družine. Brigajo se pa zdaj in hinavsko sprašujejo, ali bodo otroci naših otrok pri volji plačati dolge, kateri se zdaj delajo.

Upam, da si bode narod zapomnil, kdo je njegov prijatelj.

Pozdrav rojakom širom Amerike in stare domovine, želeč jim veselo praznike in srečno Novo leto 1936.

Mat. F. Kobe.

Waukegan, Ill.

Vsa znamenja kažejo, da je do Božiča samo še par dni. Smrekovih dreves različne velikosti je videti vse povsod na prodaj. V trgovinah se dregajo množice ljudi z zaviti različnih velikosti v naročjih. Med darili za moške prevladujejo škaflice s kravatami različne kvalitete, toda vse ene velikosti; pri drugih predmetih bo eden ali drugi razočaran, ker bo za eno številko premajhno ali za dve preveliko, da bo bolj komudno.

Tudi stenski koledar kaže, da se bližajo koncu leta ker visi na njem samo še zadnji list.

V tem času se najraje spominjamo kako smo praznovali božične praznike v mladih letih v starem kraju. Kako lepo je bilo, ko smo se na sveti dan zbrali pred farno cerkvijo sv. Pavla na dopust došli vojaki v lepo zlikanih uniformah raz-

ličnih regimentov. Razume se, brez znaka izbornega strelica ni bil nobeden, če tudi pri strelnih vajah mogoče niti velike table ni zadel.

Od polnočnice domov grede je posebno iz gostiln prijetno dišalo po pečenih krvavicah, vence nad vrati pa je kazal, da je gostom na razpolago tudi še sladek mošt.

Tako je bilo ob božičnih praznikih v mirnem času prijetno in brezskrbno.

V spominu mi ostane božični večer v vojnem času leta 1916 v Tirolah na Monte Ciesa.

Noč je bila jasna in povsod nenavadno mirno. Ker smo bili več mesecev na enem mestu smo imeli na celi črti gore večina v skalovju izsekane strelne järke, deloma tudi pokrite in zavarovane z vrečami peska, ter na nekaj korakov presledka udelane jeklene strelne line.

Na sveti večer smo od bataljonskega poveljstva zvalili v zakope trobentača Lojzeta Zabukovca kateri je znal tudi na harmoniko lepo zaigrati, ter jo je s seboj k nam prinesel.

Razen posameznih strelcev v daljavi je bilo na obeh straneh mirno. Usledilo smo se v gruclah na vrh zakopov. Lojze je raztegnil svojo harmoniko, da se je vesela melodija in petje slišalo daleč na sovražnikovo stran, ter je bilo ob presledku igranja slišati iz laških zakopov ploskanje, naj se še igra.

Ko je Lojze za zaključek navrgel še avstrijsko himno, cesarsko pesem, je pa od italijanske strani završalo proti nam iz strojnice in pušk, ter smo si vsi kolikor mogoče pomagali v zakope. Eden je bil dobro skupil, ter ga je bilo treba odnesti na obvezovališče, kjer smo jih za naše samovoljno početje dovolj slišali, no, pa da le hujšega ni bilo.

Prijetneje je bilo o Božiču naslednje leto 1917, ko sva praznovala božične praznike skupno z četovodjo Rogljem v bolnici v Inšbrucku na Tirolskem ter se veselila v upanju, da bo mogoče vendar le prej vojne konce kot nama bo treba zopet nazaj na "fronto". Bila sva kasneje skupaj tudi pri kadru v Judenburgu, ter je bil on že pridelen 42. maršbataljonu, kateri je imel v nekaj dneh oditi k polku na bojišče.

Včasih so nas učili, da ima vsak otrok svojega angela varuha, jaz pa sem prepričan, da me je moj angel varuh spremljal še pri vojakih, ker ravno na predvečer vojaškega upora v Judenburgu 13. maja leta 1918 sem bil dodeljen za spremljevalca nekemu duševno bolnem odpustniku v Srednjo vas pri Bohinjski Bistrici. Ko sem ga oddal in zvedel o homatijah gori v Judenburgu,

sem se preoblekel v civil. Čez dober teden, ko smo zvedeli, da je vse pomirjeno, sem se zopet v vojak preoblekel ter jo mahnil proti Judenburgu. Dospevši tje, vidim, da je na kolodvoru več madžarskih straž z nasajenimi bajoneti in čeladami na glavi. Odvzeli so mi takoj orožje, toda ker sem z dokumenti dokazal, da sem bil službeno odsoten, se mi ni nič zgodilo.

V mestu je bilo tudi še vedno vse zastraženo po Madžarih. Vojnosodnemu pravu pa je bilo že zadoščeno. Par dni po uporu je padlo in dalo življenje šest fantov in mož za ideje Jugoslavije. Med ustrejenimi je bil tudi moj bolniški družabnik v tirolski bolnici četovodja 17. pp. Rogelj, ter Vrhničan Karl Možina, sin nekdanjega strojevodje v pivovarni.

Kosti v Judenburgu ustreljenih so prepeljali lanske leto v Ljubljano ter jih položili v skupen grob na ljubljanskem pokopališču. Slava jim!

Kot v več drugih slovenskih naselbinah, smo imeli zadnji mesec tudi tu v Waukeganu za tri dni visokega cerkvenega dostojanstvenika, ljubljanskega nadškofa dr. Gregorija Rožmana. Po veliki maši in pridigi, katero je imel g. nadškof v slovenski cerkvi, je bilo slišati ljudi v pogovorih, da take pridige bi hoteli poslušati 3 ure skupaj. Na banketu, prirejenem na čast gg. nadškofu, nam je znal visoki gost naše kraje tako lepo in zanimivo opisovati, da bi ga poslušali kar naprej, posebno ko je govoril o naravnih krasotah vrhniške okolice, lepih novih cestah, divnih Polhograjskih dolomitih, o dolgem borovniškem mostu itd. Pripomnil je, da se tudi tukaj v Ameriki do-

sti lepega vidi, toda tu so naravne lepote druga od druge oddaljene, naši kraji v domovini so pa tako skupno kot šopki cvetja.

Jaz sem si po teh škofovih besedah v mislih sestavil našo Vrhniko v šopek najlepših rož. Farna cerkev sv. Pavla je razveščen rudeč nagelj, cerkvi-ee podružnice v okolici so kot beli nageljni v šopku. Svete Trojice cerkev na hribčku izgleda pa kot bela lilija v sredini šopka mlade zarudele neveste. Zelene smreke v Močilniku in košate lipe v trgu pa so kakor zelena praprotna okrog šopka. Hladna vodo Močilnika in Ljubljance pa ta šopek namaka da ostane vedno svež in vabljev za ljudi iz drugih krajev.

Poznam tu rojake, ki so v Ameriki nepretrgoma 20 do 30 let, toda v pogovorih ima rojstni kraj vsak v iepih in nepozabnih spominih. Veseli smo vsakega pozdrava od doma, kaj se če nam kdo prinese od svojih kak spominček, pa najsiho samo mali obesek, molek orehov ali suhih hrušk iz domačega vrta ali pa kakšno viržinko, kakoršne so bile včasih ponos in najvišje dostojanstvo mladega fanta.

Kdo izmed Vrhničanov si je mogel predstavljati mrtca Tavčarjevega Tončka včasih ob nedeljah brez viržinke?

Ko je šel iz vasi proti križišču na Breg, je viržinko vedno prižigal, ko je imel srečati kako brhko dekle. Po vsakem srečanju kakage dekleta je cigaro ugasnil in spravil v žep na prsih, dokler ni prišel na križpot (sedanji Cankarjev trg), kjer je cigaro do konca pokadil. Z znamenji nam je prepričevalno dokazoval, da k vojakom samo zaradi oči ni bil potrjen.

Kot že več let poprej, je tudi letos prispevalo nekaj Vrhničanov za pribojšek vrhniškim revežem o božičnih praznikih, in sicer so mi letos poslali nekateri zelo od daleč. Prispevali so po 2 dolarja Fr. Hodnik in Joe Zelenc, po 1 dolar Frank Opeka, Jakob Leskovec, Tomaž Seršer, in Mrs. Frances Klavžar iz Waukegan, Chas. Gaber iz Detroit, Mich. Frank Gaber iz San Francisco, Cal. in Mrs. Teresa Corn iz daljne Butte, Montana ter Mat Cukale iz Cicero, Ill. Skupno svoto 12 dolarjev sem odposlal priporočeno na županstvo, da bodo reveži prejeli za pribojšek še pred prazniki.

Veselo božične praznike in srečno novo leto vsem znanem in prijateljem!

Jože Zelenc.

Peter Zgaga

Sin je rekel, da bi se rad oženil, in pametni oče mu je dal tale svet:

— Le oženi se, moj sin, le oženi se. Saj sem se jaz tudi. Toda, ko boš izbiral, moraš predvsem to vpoštevati: vzemi žensko, ki je tako lepa, da jo boš z veseljem vzel, četudi nima nobenega denarja; ali pa vzemi tako, ki bo imela toliko denarja, da jo boš z veseljem vzel, če tudi je grda ko satan.

Ko bojiš se mesečine, ko ti ni do ur večernih, ozkih stez in temnih potov ko te vse veselje mine, stopati ob levi strani mlade, plahe golobice; ko ti ne žari več lice, ne trepečeš več kot lani, nekaj je s teboj, prijatelj ena ali druga stvar: pameten si ali star...

Neki Črnogorec je bil pozvan zaradi borne zapuščine že drugič pred sodišče.

— Podpišite se, — mu je dejal sodnik.

In kar je nekaj nenavadnega, — Črnogorec se je res podpisal.

— Kako pa je to? — ga je vprašal sodnik, — ko ste bili pozimi tukaj, ste se podpisali z imenom Filipovič. Danes ste pa zapisal Filič.

— Veste, gospod sodnik, — je odgovoril Črnogorec. — pozimi ima človek več časa za pisanje.

Feldvebelj: — Gospod stotnik, vojaki se pritožujejo, da dobivajo premalo mesa — pa preveliko kosti.

Stotnik: — Kaj še več kosti! — Jaz imam kosti, vi imate kosti, nezadovoljneži imajo kosti, sploh vsak junak ima kosti.

Rojaka so vprašali, če ima otroke. Odvrnil je, da tri hčere. Najmlajša je stara sedemnajst, najstarejša pa dvaindvajset let.

— Ali živijo pri vas? — so hoteli vedeti. — Ah, kaj še, — je odvrnil, — saj še niso poročene. Sam Bog, kod se klatijo. Dandanes pride hči šele takrat h starišem živeti, ko je poročena.

Ko se je približala staremu trgovcu zadnja ura, je poklical k smrtni postelji dva sinova.

Oče je bil trgovec stare šole, njegov starejši sin se je vrgel po njem, dočim je bil mlajši proizvoda modernega časa.

In umirajoči je govoril: — Bodita poštena, draga moja. Poštena v vsakem poslu in v vsakem oziru. Če je trgovec pošten, lahko obogati, je častivreden in spoštovan.

Starejši sin mu je hotel pritrlditi, toda mlajši ga je pokuknil za rokav rekoč:

— Pusti ga, se mi zdi, da se mu že blede.

K glavarju divjega afriškega plemena je prišel misijonar in ga začel nagovarjati, da bi se pokristjani.

Glavar ga je nekaj časa poslušal, slednjic je pa odvrnil: — Vse vaše prigovarjanje je brezuspešno, sveti mož. Jaz nočem postati niti kristjan, niti mohamedanec.

— Zakaj ne? — ga je vprašal misijonar začuden.

— Kristijanska vera prepo-veduje imeti več žena kakor eno. Mohamedanska vera pa prepoveduje vino in vso drugo opojno pijačo. Ako prav premislim in preudarim, je zame še najboljše, če ostanem pogan.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.15	Din. 200	\$ 18.20	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 174.00	Lir 2000
\$ 47.00	Din. 2000	\$ 348.00	Lir 4000

KEB SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v lireh dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 1.00	morate poslati	\$ 0.75
\$ 10.00	"	\$ 7.50
\$ 20.00	"	\$ 15.00
\$ 30.00	"	\$ 22.50
\$ 40.00	"	\$ 30.00
\$ 50.00	"	\$ 37.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI-STOJBRINO \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LIKOVIC JOZA:

BETLEHEMSKA SKALICA

(Krimski božična legenda.)

Zopet se je spočel sveti večer, skromen, jasen in svet kakor vedno, poln milosti in belih skrivnosti. Ponižno je potrkal na človeška srca in zamrznjena okna, na katerih so se že razbohotile ledene rože s svojimi poganki. Pri bogatinih in kajzarjih. Še enkrat se je razvnela večerna zarja, obsijala mračno obličje zemlje, se nagnila preko Krasa in Menišje ter poljubila visoko čelo Sv. Treh kraljev. Zlate pajčevine so se razpredle nad Vinjim vrhom; pri sv. Lenartu in Dobru se je oglašil mali bronasti brat in oznanil bližajočo se blagovest. Za Krimskom se je vgnezdil starihak oblak; tam bo počakal na rimsko cesto, ko se bo zaznala sredi neba in pripeljala s seboj iz vsega sveta neštene drobne znake, ki se bodo vrstile ob posvečenega vzhoda, kjer se bodo odprla novej rajska vrata in se bo začela iz angelških ust pozdravna pesem vsem, ki so pravični in blage volje, do grešnega, temnega zapada, ki ga težita suho zlato in zabloda, od Smrekovega do polhograjskih globoč...

Vse se je že potajilo v svečanem pričakovanju; samo na stranski cesti za Podpečjo se je še žuril vozni iz izjanskih zavodov, ki je čakal na Mrkunovi žagi za izplačilo ter ga je pod večer prestregel še krivogledni krmar v Ribjeku. Kolesa so dolgočasno klockotala, končno se je zgubil ropot v Podkraj. Prve luči so se zatrnile po domah; dan se je pomaknil. Šentjanar je že odzvonil večno luč in pripravil zvonove za polnoč. Čolnarski hlapci so povezali vesla ter pozabili za nekaj dni Ljubljano in skrite vrtine.

Daleč za morjem, nekje nad obljubljenim deželo se je odprlo nebo. Marija se je pred svetim večerom spustila z nebes na grešno zemljo, z drobnim Jezusom v naročju, a sveto voljo v sreči. Zahrepenela je, da preživi še enkrat nekdanje skrivnosti, ki jih je bila deležna v Betlehemu, ko so se razmaknili zvezdni krogi in se je od ozorja prelival glas hvaležnih nebeščanov.

"Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu povolji!"

ANGLEŠKO VOJAŠTVO NAPRAVILO MIR

Dijaške demonstracije v Kairu, ki bi se skoro razvile v vstajo, je angleška vlada nasilno zatrla. Proti demonstrantom je poslala vojake s strojnimi in plinskimi bombami.

BOŽIČNI RADIO PROGRAM NA ČAST NADŠKOFU DR. ROŽMANU

Slovenski moški zbor iz New Yorka pod vodstvom Mr. Jerry-a Koprivšek-a ml., organista slovenske cerkve v New Yorku bo priredil posebni božični radio program na čast nadškofu Rožmanu. Program se bo odajal ob 7:15 v četrtek zvečer, dne 26. decembra 1935, na radio postaji WLWL. To je ista postaja, na kateri ste mogoče zadnje leto slišali "Slovenski Radio Zbor". Radio postaja WLWL ima 1100 kilocycles moči, in oglašja samo dve uri vsak dan, namreč, od 5:00 do 8:00 zvečer. Toraj se lahko takoj prepričate, ako vam je mogoče dobiti to postajo v vaši okolici.

Zbor bi bil hvaležen ako bi poslušalci sporočili na radio postajo, kako vam je kaj program ugajal. Lahko pišete v slovenskem ali pa v angleškem jeziku. Naslov: Mr. Jerry W. Koprivšek, Jr., c. of WLWL, 15 W. 59th St., New York City.

Poročevalce.

Fotografije, ki predstavljajo "naše najlepše kraje", so pošle. Tisti, ki so jih naročili, naj nekoliko potrpe, da dobimo novo zalogo iz domovine. Knjigarna "G. N."

MOŽ PROTI NAPLAČILU

S čudno ločitveno tožbo se je moralo baviti te dni neko bostonsko sodišče. Mlad knjigovodja je zahteval, naj njegov zakon razveljavi, češ da ga je žena po vseh pravih kupila od njegove prejšnje zaročenke, ne da bi sam o tem kaj vedel. Sodnim aktom je bila v resnici priložena prava kupna pogodba.

Obtoženka je bila čez glavo zaljubljen v svojega bodočega moža in bi se bila rada z njim omožila. To pa ni šlo tako lahko, ker je ta že imel zaročenko. Tedaj se je dekle obrnilo do te in ji obljubilo tisoč dolarjev, če ji prepusti zaročenca. Zaročenka ni bila bogve kako zaljubljena v mladega knjigovodjo, vsekakor ji je denar bolj dišal, in je pristala na predlog. Ženski sta napravili pogodbo, po kateri je zaročenka dobila 150 dolarjev naplačila, ostanek pa bi prejela v mesečnih obrokih v teku enega leta. Nato je zaročenka pisala knjigovodji, ki ni imel najmanjše slutnje o vsej kupčiji, da si je stvar premislila, da iz nje ne bo nikoli nič in da mu vrača prostot. Kratko potem se je mladi mož poročil z drugim dekletom.

Čez pol leta je mladi zakonec stvari prišel slučajno na sled. Njegovo ogorčenost si lahko mislimo, saj je postal vendar predmet neobičajne kupčije. A stvar je bila še lepša: njegova žena ni imela nikakega imetja ni nobenih dohodkov, obrovov prejšnji zaročenki bi ne mogla plačevati, zato si je hotela pomagati na ta način, da je poskusila ostalo vsoto prepisati nanj. Mož si tedaj ni samo kupila, temveč bi moral rečeš plačati to kupčijo. To mu je bilo le preneumno in tudi sodišče se ni pomišljalo razveljaviti pogodbo in zakon.

Za petdeset centov ni mogoče kupiti bogve kakšno darilo. Vaš prijatelj pa bo gotovo vesel, ako mu podariti Slovensko-Amerikanski Kalendar.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Romani:

ANA KARENINA, roman spisal L. N. Tolstoj. Dva zvezka, trdo vezana, 1078 strani\$6.50
"Ana Karenina" tvori višek Tolstojevga umetniškega dela in je eno najpomembnejših del svetovnega slovstva sploh. Knjigo bi moral čitati vsak Slovenec.

RELIEFA KARIKATURA, spisal Andrej Ternovec 30

AKT ŠTV. 113. Spisal E. Gaboriau. 536 strani. Cena 75
To je roman tiste vrste, kjer se dejanje razpleta vsak hip v novo napetost, polno spletk in borenja. Tak roman ljubijo bralci, ki berejo knjige za zabavo in razvedrilo.

ANDREJ TERNOVEC, reliefna karikatura Spisal Iv. Albrecht, 56 strani 30

BEATIN DNEVNIK, spisal Luiza Pesjakova. 164 strani. Cena 60
Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoc edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.

BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena 60
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

BELI MECESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena 40
Roman je izšel v zalogi Vodnikovove družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca.

BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE, roman spisal Frank Heller. 162 strani. Cena 60
Od začetka do konca napet roman, poln dejanja, spletk in najbolj čudnih razvojev. Že prve strani svoje čitatelja, in ga ne odloži prej, dokler ga ne prečita do konca.

BRATJE IN SESTRE V GOSPODU Spisal Cvetko Golar. 155 strani. Cena 75
Naš znani pisatelj je dal knjigi naslov "Sanje poletnega jutra". Nihče izmed naših pisateljev ne zna tako opisati življenja na kmetih kakor naš Cvetko Golar.

ČRNI PANTER, spisal Milan Fugelj. 219 strani. Cena 30

Šopek povesti našega dolenskega pisatelja, ki se je razmeroma mlad posvetoval s tega sveta. Če kdo pozna Dolence in njihovo dušo, jih pozna Fugelja. Njegove spise čita vsak z največjo pozornostjo.

ČRTICE IZ ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrejčkov Jože. 92 strani. Cena 35
Pod psevdonomom "Andrejčkov Jože" se je skrivaj plodovit slovenski pisatelj, ki je znal spretno opisati življenje, ki ga je doživljal ob čitanju njegovih povesti se vsak nehoti spomni na staro domovino.

DALMATINSKE POVESTI, spisal Igo Kaš. 94 strani. Cena 35
To so povesti, vzete iz življenja naših Dalmatincev: kako se veselo in žalostno, kako riharijo, ljubijo in snubijo. Resničen čar našega Juga veje iz njih.

DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena 40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti. Zlasti v risanju značajev, čijih nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.

DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena 75
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.

DROBIŽ, spisal Franc Milčinski. 130 strani. Cena 60
Naš najboljši humorist Milčinski je v tej knjigi zbral par svojih najboljših črtic, ob katerih se mora človek od srca nasmejati.

DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena 60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstrsko izvršeni, kot jih more izvršiti edino naš neznanočuti Meško.

FAROVŠKA KUCHARICA, spisal J. Š. Baar. 207 strani. Cena 1.00
To je iz češčine prevedeno delo, ki bo zanimalo slehernega čitatelja. To je roman ženske, ki je skoro vse življenje žvela in gospodinjila v župnišču.

FILLOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena 60
Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj prečita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprlo povsem nov svet, poln neslutnih dogodkov.

GLAD, spisal Knut Hamsun. 240 strani. Cena 90
Roman znanega nordijskega pisatelja je svojevrstno velesanjsko in odkriva čisto nove strani človeškega življenja.

GOMPAČI IN KOMURSAKI Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45
Pestrre slike sanjavega življenja tiste sanjave, bujne dežele, ki smo jo do nedavna poznali komaj po imenu. To je pesem ljubnosti in zvestobe.

GOSPODARICA SVETA, spisal Karl Figdor 50
GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. 129 strani. Cena 60
To je letalski roman, poln dejanja in najbolj neverjetnih dogodivštev. Čitatelj doživlja z eno s pisateljem oziroma glavnim junakom skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v sračnih višavah.

GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdor) 50

GOZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena 75
Spisal Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V padlshavi senci", "Vineto", "Žut" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrši na nekoč divjem ameriškem Zapadu.

GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena 70

HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman. 79 strani. Cena 40
To znano delo slavnega ruskega pisatelja je prevedel v slovenščino Vladimir Levstik. Sleherni rojak naj bi čital roman tega velikega ruskega misleca.

HEKTORJEV MEČ, spisal René La Bruyere. Roman. 79 strani. Cena 50
Skrajno zanimivo delo znanega pisatelja. Polno zapletljivosti in zanimivih dogodivščin. Čitatelj se čudi pisatelju, kako je svojo zgodbo strokovnjsko zasnoval.

HELENA, roman, spisala Marija Kmetova. 134 strani. Cena 40
V tem romanu prikazuje Kmetova pretresljivo življenje učiteljice na deželi—duševno osamljene žene v obliki, ki človeku seže globoko v dušo in mu ostane neizbrisno v spominu.

HUDI ČASI — BLAGE DUŠE, spisal Franc Betela. 96 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje zanimivo povest in veseloigro. Oboje je povzeto iz našega domačega življenja.

HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena 35
Naš izborni pripovednik in poznavatelj narave nudi čitatelju lepo naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.

IDIOT, spisal F. M. Dostojevski. ŠTIRI KNJIGE. Cena 3.35
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.

IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena 75

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralsko strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

IZBRANI SPISI, dr. Hinka Dolence. 145 strani. Cena 60

V tej knjigi so črtice izključno iz kraškega življenja. Menda ni še nihče tako zanimivo opisal kraške burje in Cerkliskega jezera kakor Dolence.

IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trda vez, 100 strani. Cena 1.50
Janez Mencinger se po pravici imenuje začetnik našega modernega leposlovja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Kersnik ter ubral modernost. V knjigi so tri zanimive črtice.

IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Čech Svatopluk. 246 strani. Cena 1.20

V navedenemu delu spremljamo dočrudošnega Pražana gospoda Broučka v dobo strašnega in slavnega husitskega voditelja Jana Žižke. Ta zgodovinski roman je zanimiv od konca do kraja.

JAGNJE, 110 strani. Cena broš. 40. Vez. 45
trdo vezano 35

V knjigi je poleg naslovne 5. povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmid.

JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz. 123 strani. Cena 50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znanega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.

JUAN MISERLA, spisal H. L. Coloma. 168 str. Cena 60

Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo ponedelžnega obsojenca Juana Miserle. V obeh brezvestnega Lopezka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.

JURČIČEVI ZBRANI SPISI, devet trdo vezanih knjig. Vsaka ima nad dvesto strani. Cena vsem devetim knjigam je 9.00
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so napravlne, se čtivo za dolge zimске večere. Njegovi originali, dotipni Krjavci, skrivnostna pojva desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepozabljenih obrazov bodo večno živelj.

JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena trdo vezano 75

Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovu tihemu junstvu.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, polet v stratosfero itd.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 a: 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTINNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

113

"In ker sem Ti sedaj pokazal solnce, pogledj tudi skozi okence v mojo dušo. V svojem zadnjem pismu Ti nisem bil odkrit. Ne sicer neodkrit v tem, kar sem Ti pisal, temveč sem Ti zamolčal, kar mi je še težilo dušo: mučni spomin na usodo mojega otroka. Četudi mi je sekunda blaženosti pogosto prinesla pozabljenje, se je prihodnjjo uro ta muka opet zbudila. In če so se mi ljubke ustnice moje ljubljene žene nasmešile in so se njene oči potopile v moje s pogledom ljubezni — vedno sem moral misliti na one besede, katere mi je govoril moj oče v najgorenjši uri mojega življenja: strah tvojega greha bo sedelo na tvojem ognjišču med teboj in svojo srečo. Karkoli sem si mogel reči v tolažbo, vse je delo pred strašno podobo one ure, v kateri je surov, krut oče umoril nedolžno bitje, ki je čakalo na pokoro za greh, ki mu je dal življenje. Ta spomin me je grizel, je metal senco na mojo srečo. In sedaj! Ves strah je ugasnil pod blaženostjo ene same ure, z eno samo besedo moje žene.

"Bil je večer, čegar opojne krasote Ti ne morem popisati. S hribov je prihajal mlačen veter in je šepetaje dihal skozi srebrno listje oljk ter skozi temne vrhove pinj. Solnce je zatono in rožnat mrak je sijal na jasnem nebu. Nepopisna svetloba je vladala nad širono planjavo, ki nama je ležala pod nogami. Sedela sva pred našo hišo, roko v roki, ter sva gledala navzdol na pobočju posejane vile, tja v mračno daljavo Campagne, iz čije daljave je naju v večerni zarji pozdravljajo svetlo morje hiš večnega mesta.

"Na mojih ustnicah je zamrla beseda. Nemirna muka mojega sreča je motila tudi veselje nad to čudovito naravno prikaznijo. Izginila je vsa lepota, ki je ležala pred mojimi nemirnimi očmi, pozabil sem na prisotnost svoje žene in vzdih se mi izviže iz tesnih prsi.

"Tega sem se prestrašil. Ko dvignem oči, v strahu, da je Luiza občutila, kaj je divjalo v meni, oklene roke okoli mojega vratu in mi je zasepetala najsladkejšo skrivnost, ki jo morejo izdati ženska usta.

"Zopet ti bom dala, kar si izgubil z mojo skrivnostjo! — Poslušaj samo, imenovala je krivdo, kar je iz ljubezni do mene storila za mojega otroka! Kaj je tedaj presunilo moje srce, Ti ne morem povedati. S to uro se je moja sreča v resnici pričela. Postal sem drugačen, kot sem bil. Žejna ljubez do ključnega bitja je izpremenila v meni vse anuke in žalost za izgubljenim otrokom v potrnost brez bolečin.

"Senca moje matere in očeta me je obdajala, nasmeš sprave na ljubljenskih obrazih. Čutil sem, da me je nekaj potegnilo iz preteklosti in ji stojim nasproti kot jetnik ki je bil izpuščen po dolgem času iz ječe, ki hodi po solncu in brezskrbno gleda navzgor proti mračnim zidovom zapuščen ječe."

Pismo sem moral odložiti in vzelo je breceji časa, predno sem ga mogel zopet brati dalje.

"Iz občutka te solnčne prostosti, v kateri živim, mi je zrastle načrt za moje novo delo, popolnoma sam od sebe, kot naravna zahteva. Popisal bom povest svojega življenja in jo bom zvezal z usodo onih, ki so mi bili blizu. In ves, kje sem dobil vodilno misel? Ali se spominjaš večera, ki sva ga preživela s Friesshardtom v oni krčmi? Pomisli samo na njegov nazor: "Greh je samo tam, kjer ga občutiš, duševno ali telesno in merilo celega greha je samo "jaz", ki veleva temu, da ga mora nositi ko težko breme, kar si pa drugi odpiha kot perje z rokava."

In poleg tega še njegove besede: "Prišel sem se ozirati v življenje in sem mislil, da sem se prepričal, da enakega greha ni mogoče enako odpustiti, ne enako soditi po nepremeni pravčnosti onega, katerega sveto pismo imenuje "Gospoda", mislil sem, da sem se prepričal, da so grešni ljudje sami, ki si grehe odpuste, ali pa se zaradi grehov kaznujejo, vsak na svoj način, ki mu ga je podelila narava po duhu ali po telesu.

In ali se še spominjaš njegovih štirih zgledov? Egon, Koler, jaz in Friesshardt sam? Ali se vjema? Nisem si tajil, da mi bo težavno te štiri, sicer duševno zvezane, toda po času in kraju ločena vsopredna dejanja splesti v trdno celoto. Tedaj mi je prišla misel. Vem, da je to zelo kočljiv poiskus. Toda zanima me, in poleg tega ima dovolj vsebine. Kako bom sam sebe popisal? Pošteno in resnično. Samo bojim se, da bo ta junak imel na sebi le malo junaškega in da čitatelju ne bo posebno ugajal. Tudi meni ne ugaja ta človek, kakoršen sem bil jaz.

Toda poslušaj! Kar sem ravnokar rekel, hočem izvesti na naslednji način. Moj "jaz" bo prišel v nepoznano mesto in bo prišel v stik z ljudmi, ki so mu tuji, katerim pa se skuša približati. V vseh tujcih bom kmalu našel nekaj poznane. S tem ali onim bom imel sočutje in se bom s celim srcem postavil na njegovo stran ter se bom z njim boril proti sovražni usodi. Vsi njihovi dogodki me bodo potegnili za seboj in bom živel z njimi, kot bi bil od njih neločljiv. Česar se bo čitatelj bal, bom skušal preprečiti, kar bo upal, bom skušal vresničiti. To se bo posrečilo, ali ponesrečilo, kot se izpolnijo ali pa razočarajo upanja čitatelja.

Seveda se bo moj "jaz" zaljubil v osebo, ki je čitatelju najljubša. Toda slednjič bom ostal brez ljubezni kot spočetka z bolestjo v svojem srcu."

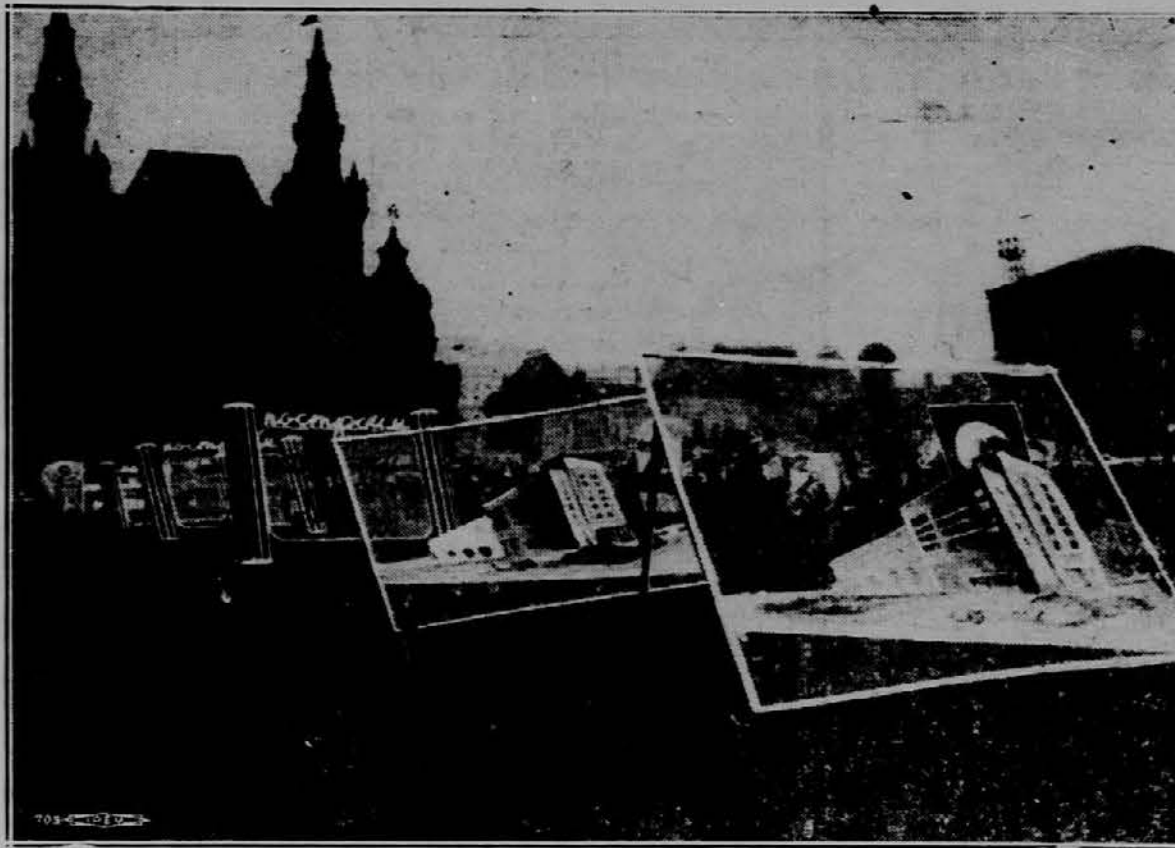
Ko sem to prebral, se glasno zasmejem. Rihardu se ni bilo treba mnogo truditi z iskanjem tega dobrega "jaz."

Nejevoljen zopet pričem dalje brati. Govori o Jozi, o Marjeti, o Abrosiusu Barki. Nato pa berem:

"Tudi Tvoja prijateljica bo našla mesto v moji knjigi. Kakor jo bom popisal, Te bo veselilo. Veš, dolgo sem Te sumil, da je Tvoje prijateljstvo Marte nekaj več kot pa samo tovarištvo. Toda najbrže sem se motil. Drugače bi Ti bilo srce v Tvojem zadnjem pismu stopilo na jezik. Pozdravi jo in ji v mojem imenu stisni lepe roke. Za marsikaj se ji imam zahvaliti. In ker ravno govorim o njej, Ti hočem popisati nek čuden dogodek. Bilo je v Rimu, pred komaj enim tednom. Napravila sva izlet v večno mesto. Pridrva nimo neke cerkve, ki je bila praznično okrašena. Bučni glasovi orgel in težki duhovni kadila vro iz cerkve, okoli katere se je gnetla velika množica. Izvedela sva, da bo preoblečena neka salezijanka. Luiza je izrazila željo, da bi prisostvovala slavnosti. Prišla pa sva prepozno. Vse je že bilo končano,

(Dalje prihodnjič.)

DELA VCI SO PONOSNI NA SVOJE USPEHE

Ko so proslavljali sovjetski delavci osemnajsto obletnico komunistične revolucije, so nosili v sprevedu slike po slopij in javnih zgradb, ki so bile zgrajene v teku druge petletke. Po vseh ruskih mestih so se vršile velike svečanosti.

BETLEHEMSKA SKALICA

Nadaljevanje s 3. strani.

pelo kvišku prijazno spanje. Tam je razgrebla tanko snežno skorjico, mehka, mahovita rušina se je pokazala. Razgrnila je svoj popotni plašč in položila nanj svojega ljubljene. Med previjanjem so ji v njeni boli kapale solze na zeleno listje zašiljeno v oster trn. Kamor je padla njena materinska solza, tam se je pokazala rdeča jagodica.

Ko se je dvignila Marija vsa trudna, in uboga, je zalegla gosta megla tuji breg in dol; neprestano se je valila iz vlažnih globok in ledenih v Krimu. Božja mati je zaman strmela v neprijazno sivino, ki je navdajala zasoljene oči s ščemeče bolečino. Skoraj si ni upala dalje! S palico je dotipala skalo, morda ji bo nudila do jutra nekoliko zavetišča pred vetrom. Vse je obnavljalo v svoji siromašnosti in zadregah tako, kakor se je dogodilo prvi večer, ko se je zatekla v skalno duplino kraj betlehemskega mesta. Skušala je obiti skaloviti prag, s palico je iskala mesto na varno stopinjo. Toda gorje! Omanhnila je in zdrnila preko skale, ki jo je zlizalo in razjedlo neprestano poletne neurje. In glej! Ko je začutila nevredna skala blaženo nogo nebeške matere, se je omehčala in postala podobna volnenemu podložniku, da ne bi čutila Marija njegove mrzle trdote in raskavosti. Istočasno se je izvil bolesten vzkliz iz materinskih prsi; ko je spolnila noga preko skalnega skala roba, je nebeška mati pozabila na lastno nevarnost, mislila je le, kako bi obvarovala pri padcu sina Jezusa. Zastavila je palico; toda nikjer ni mogla najti varnega oporišča, kamor bi se mogla opreti. Tedaj se je zagnal Jezusček v njenem naročju; dvignil je mater Marijo kvišku k zvezdam in božični slavi ter jo potolažil:

"Ne boj se mati! Mrzla skala je doumela tvojo bolest, ki te je navdala zaradi nevaležnih ljudi. Poslej bo nosila tava zavržena stvar odtis tvoje blažene stopinje kot spomin na božično noč, ko si v težki skrbi zdrnila preko nje. Znamenje na njej bo vidno, ko bo že davno razpadel ajdovski grad. To zapuščenno grmčevje pa bodo poslej nazivali božje drevce, ki bo zeleno v božičnih dneh, njegove rdeče jagodice bodo poseben kras narave v sveti noči."

Minilo je trideset učeniških let; prešla so stoletja, razpadel je ajdovski dvorec. Skala pri kamniški luži pa še danes kaže odtise, kako je preko nje zdrnila Marija z Jezusom v naročju in se skušala ujeti s palico. Tako ta pobožna legenda in ljudje iz krimskih gora, ki bodo nocojšnji sveti večer Bogu po volji.

VAS NEPOROČENIH ZAKONCEV

O mali ribiški vasiči Bauzas doslej niti Španci niso vedeli dosti več ko nič. Danes pa vsa Španija govori o tem naselju v pokrajini Galiciji. Sicer se tam ni zgodilo nič posebnega. Vaščani so vestno opravljali svoje posle, si z ribolovom služili vsakdanji kruh, so posvečevali zapovedane praznike in obhajali družinske slovesnosti kakor se spodobi. Pri vsem tem niso niti slutili, kakšni črni oblaki se zbirajo nad njimi.

Pred kratkim se je mlad ribič s svojo še mlajšo ženo preselil v bližnje mesto, kjer je našel boljši zaslužek kakor doma. Iz mesta je pisal domačemu županu po poročni list. Na županstvu v Bouzasu so iskali listino in je niso mogli najti. Prebrskali so vse prostore, celo klet in podstrešje povrhu, a poročnega lista ni bilo. Iskali so in iskali, končno pa so morali priznati, da ni nikjer niti poročnega lista niti nobene uradne knjige, kjer bi bila vpisana ribičeva zakonska zveza.

Kako je to mogoče? No, podjeten občinski uradnik je pristojbine od novoporočencev skrbno sprejemal in jih deval proti v—svoj žep, listine pa je prav tako vestno vselej sproti — sežgal.

Tako je posloval vzorni uradnik že nekaj let. Vsi, ki so v tem času sprejeli zakonski jarem nase, so sedaj tako rekoč neporočeni zakonce. Nikjer namreč ni mogoče najti nobene uradne listine, na podlagi katere bi lahko dokazali svoj zakonski stan.

Vročekrvne Špance mala afe-

VABILO NA VESELICO LETNA VESELICA

Slov. Doma, Inc.
na 36 DANUBE STREET
LITTLE FALLS, N. Y.
soboto zvečer, 28. DEC.
Začetek veselice ob 8. uri zvečer.
Uljudo se vabi vse slovensko občinstvo od tukaj in iz drugih naselbin na to prireditel.
IGRAL BO SLOV. ORKESTER
Vstopnina za vse odrasle 25c; otroci prosti.
Za dobro postrežbo bo preskrbljeno.
Za obilen obisk se priporoča odbor.
Frank Masle.

ra močno razburja. Vprašanje gre od oblasti do oblasti. Zdaj si že v samem glavnem mestu Madridu strokovnjaki belijo glave v vprašanju, kako bi bilo mogoče pomagati ribičem v Bouzasu do njihovih pravic.

No, ribiči sami zaradi tega ne bodo sivi. Učenim gospodom, ki so radi sežganih poročilskih listov belijo glave, so namreč izjavili, da se smatrajo za zakonce in jih zato nič ne briga niti sleparski uradniki niti modrost nezmotljive oblasti.

To je sicer edino pametno in pravilno stališče, vprašanje pa je, kaj poreče k temu plesnjava birokratska modrost, ki v Španiji ni nič manjša kakor drugod po svetu.

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro do
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za stari
kraj stane \$7. — V
Italijo lista ne pošiljamo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti kogo od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarah. Vse naše dolgoročne skušnje Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za potratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, kar predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pitite torej takoj za brezplačno navodila in samostojno Vam, da hlaste paceni in udobno potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

616 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1936

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

28. decembra:

Conte di Savoia v Genoa

2. januarja:

Majestic v Cherbourg

3. januarja:

Bremen v Bremen

Manhattan v Havre

4. januarja:

Champlain v Havre

8. januarja:

Aquitania v Cherbourg

10. januarja:

Europa v Bremen

11. januarja:

He de France v Havre

Vulcania v Trst

15. januarja:

Washington v Havre

18. januarja:

Lafayette v Havre

Rex v Genoa

22. januarja:

Majestic v Cherbourg

24. januarja:

Bremen v Bremen

25. januarja:

Champlain v Havre

29. januarja:

He de France v Havre

31. januarja:

Conte di Savoia v Genoa

2. februarja:

Majestic v Cherbourg

5. februarja:

Washington v Havre

8. februarja:

Rex v Genoa

12. februarja:

Washington v Havre

14. februarja:

Bremen v Bremen

15. februarja:

Berengaria v Cherbourg

15. februarja:

Champlain v Havre

19. februarja:

Europa v Bremen

19. februarja:

Europa v Bremen

20. februarja:

Majestic v Cherbourg

21. februarja:

He de France v Havre

26. februarja:

Manhattan v Havre

Aquitania v Cherbourg

29. februarja:

Conte di Savoia v Genoa

VAŽNO ZA

NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko ne potrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate na ročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, ki imajo na tiskanih z ašbelimi črkami ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Goude
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveloth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povle
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Stralisch
Little Falls, Frank Kanan

OHIO:
Harborton, Frank Trehs
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Maringer, Jacob Rescili, John Slapack
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Wray
Warren, Mrs. F. Bachar
Youngstown, Anton Kib...

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Kobilar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavoe
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brenovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polanta
Krayn, Ant. Tausel
Lazerna, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Frank Kheb
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Jos. Rolich

Vsak zastopnik izna potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnik naj nam tople priporoča.

UPRAVA "GLAS NARODA"

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushtla

COLORADO:
Pueblo, Peter Collig, A. Saftin
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevič, J. Lukančič
Olcero, J. Fabian (Chicago, Olcero in Illinois)
Joliet, Mary Bamblich, Joseph F...
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jado Zelena

KANSAS:
Girard, Agnes Metalk
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND:
Kitsmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (na Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stelar